

Табела 1.: што веќе знам / што научив

Дел 1.: се работи на почетокот пред да се гледа видеото и да се чита текстот

Дел 2. учениците решаваат откако ќе го погледнат видеото и ќе го прочитаат текстот

термини	Што веќе знам?	Што научив?
"чиста енергија"		
Обновливи извори на енергија		
Достапна енергија		
Одржлива енергија		

Табела 1.

Текст:

Целта 7 за одржлив развој е за чиста енергија, односно енергија која овозможува одржлив развој бидејќи не штети на животната средина и здравјето на луѓето. Дел од целта е да се овозможи достапност на енергија за луѓето, употреба на модерна технологија во производството на енергија и доверливост во производството на енергија. Пристапот до „чиста, модерна и одржлива“ енергија е клучен за подобрување на здравјето и животниот стандард на луѓето ширум светот. Изградбата на соларни централи, ветерни централи, геотермални централи и хидроцентрали ќе овозможи постигнување на целта 7 до 2030 година. Користењето на обновливите извори на енергија (сонце, вода, ветер, геотермални извори) бара понатамошен развој на современите технологии за обезбедување сè уште чиста и здрава животна средина.

Што значи да се има пристап до прифатлива енергија?

Хетерогеноста на користењето енергија ширум светот во голема мера се должи на различните природни ресурси и куповната моќ на државата. На пример, земја со големи наоѓалишта на јаглен веројатно ќе го искористи овој ресурс за да ја индустријализира својата економија. Луѓето кои живеат во оваа земја веројатно ќе ја користат како нивно основно средство за производство на енергија.

Денес, приближно 2,7 милијарди луѓе (околу 40 проценти од светската популација) се потпираат на традиционалните горива од биомаса за готвење. Ваквите горива со низок квалитет може да бидат главен извор на загадување на воздухот во затворените простории. Дури и со проширувањето на достапноста на енергија и економскиот развој, годишниот број на смртни случаи од загадувањето на воздухот во затворените простории сепак ќе биде над 1,5 милиони луѓе. Ако нивото на развој на една земја е ниско, а трошоците за производство на енергија се високи, тогаш луѓето ќе немаат пристап до енергија. Во многу делови од светот во развој, изворите на енергија се често ретки, а нивното снабдување е несигурно. Денес, 20% од светското население сè уште нема пристап до електрична енергија.

Електричната енергија, автоматизираниот транспорт и информатичката технологија се од суштинско значење за економскиот развој. Тие се исто така фундаментални карактеристики на современото општество, така што енергетските извори и системи кои сигурно и достапно ги задоволуваат овие потреби може да се сметаат за „модерни“. Постојаниот проток на енергија овозможува задоволување на основните човекови потреби, одржување и подобрување на општеството во целина и подобрување на животниот стандард.

Денес, јагленот сè уште обезбедува околу 40 отсто од светската електрична енергија. Јагленот не е одржлив на глобално ниво поради неговиот придонес во антропогените климатски промени, ниту на локално ниво бидејќи претставува

закана за јавното здравје и условите за животната средина (штетни производи од согорување).

Важно е да се пренесе технологијата за чиста енергија во земјите во развој, но исто така е важно секој од нас да дејствува локално. Тоа значи користење на извори на енергија кои нема да бидат штетни за животната средина и заштеда на енергија.

Табела 2.

Обновливи извори на енергија	Технологија на производство	Конверзија на енергија
	Ветерна електрана	
Сонце		
	Геотермална централа	
Вода		
	Електрана од биомаса	Хемиска енергија електрична енергија

Одговори на прашањата.

1. Објаснете ја важноста на чистата енергија за здравјето на луѓето.
2. Објаснете ја врската помеѓу економскиот развој и достапноста на електрична енергија
3. Зошто јагленот се смета за „лош“ извор на енергија?